

Hrachová siláž - aktuální trend v bílkovinné výživě dojnic

Pěstováním luskoobilných směsek se dlouhodobě zabývá v poloprovozních pokusech i praxi VOS zemědělců, a. s. Velké Opatovice ve spolupráci s firmou SELGEN, a. s.

Koncem června se opět sešli agronomové a zootechnici ve Velkých Opatovicích k přehlídce porostů luskoobilných směsek. Z luskovin byly využity hrachy Gambit, Terno, Atlas, Slovan, Impuls, Eso a ozimý Enduro, lupina bílá Amiga a lupina úzkolistá. Napříč pak byly porosty doplněny o ječmeny jarní Delphi a Sebastian, pšenici jarní Alondra, tritikále jarní a oves Seldon. Tuto širokou škálu kombinací detailně komentovali Ing. Jaroslav Přikryl, CSc. (KWS), MVDr. Ing. Jan Dvořáček (S.O.S. Skalice n. Svit., s.r.o.) a Ing. Jiří Štěrbáček (VOS). Z průběhu celodenního setkání vyplynuly následující poznatky.

Kvalita krmiva a jeho cena jsou faktory, které měly vždy zásadní význam pro výnosnost produkce mléka a hovězího masa. V posledních letech se kromě kukuřice začala prosazovat i koncepce výroby hrachové siláže. Při kvalitním zpracování siláže a použití vhodných konzervantů obsahuje výsledné krmivo zvýšené množství pohotových cukrů a velmi příznivě působí na rozvoj bachorové mikroflory. Vhodný podíl hrachové siláže v krmné dávce (KD) dojících krav je šest až osm kilogramů. To odpovídá přibližně 15 % celkové KD, která se většinou pohybuje na úrovni 50 kg na dojnici. Výsledkem je zvýšení celkového denního příjmu sušiny v KD až o 1 kg a tomu odpovídající zvýšení užitkovosti.

Rozšíření výroby hrachové siláže umožňují vysoké výnosy nových nepoléhavých odrůd hrachu. To znamená, že krmivo s vysokým obsahem škrobu a proteinů může být vyrobeno v kterémkoliv zemědělském podniku při současném snížení ceny krmné dávky. Kromě pozitivního vlivu v živočišné výrobě je důležitý i vliv směsek na zlepšení kvality půdy, vyhnojení přírodním dusíkem a zvýšení výnosů u následné plodiny.

Při zařazení hrachové siláže do KD se nahrazuje jak část kukuřičné siláže, tak i část bílkovinné složky. Nejedná se totiž ani o vyloženě energetické krmivo s vysokým podílem škrobu ale ani ne o krmivo s vysokým podílem bílkovin. Směsky hrachů, které jsou pěstovány a silážovány přímo, mají vyšší obsah bílkovin a také hemicelulózy. Dělená sklizeň může tyto výborné nutriční parametry velmi znehodnotit. Při styku s půdou dochází ke kontaminaci plísněmi a clostridii. Při pokusech bylo zjištěno, že samotný hrach je více náchylný na výkyvy počasí - hrozí přeschnutí dřívě, než ve směsi s obilovinou.

Vhodné a prověřené směsi hrachu a obiloviny:

- **200 kg úponkového hrachu (Gambit, ESO) + 50kg jarního ječmene (Sebastian)**
  - ideální sklizňová sušina pro přímou sklizeň (dělená s okamžitým sběrem)
  - termín sklizně přelom června a července
- **200 kg listového hrachu nebo pelušky (Protecta, Arvika) + 70 kg jarní pšenice (Alondra, Seance)**
  - ideální sklizňová sušina pro přímou sklizeň (dělená s okamžitým sběrem)
  - termín sklizně polovina července (+ 20 dnů na 1. variantu)
- **90 kg lupiny bílé (Amiga) + 90kg jarní tritikále (Mamut)**
  - ideální sklizňová sušina pro přímou sklizeň (dělená s okamžitým sběrem)
  - termín sklizně začátek srpna (+ 40 dnů na 1. variantu)

Inokulací osiva luskovin přípravkem Nitrazon +N je možné výnos hmoty i obsah bílkovin v krmivu ještě zvýšit.

Sklizeň probíhá při sušině cca 28 %, to odpovídá přibližně voskové zralosti hrachů. Termín sklizně je třeba určovat vždy podle stupně vyzrállosti hrachu a nikoli obilniny. Při výnosu 28 – 30 t zelené hmoty z ha je třeba asi 50 ha pro stádo 500 dojnic.

